

Andere Schooltijden

Beslisdocument voor de Medezeggingsraad.

17 februari 2017.

Inhoudsopgave

Inleiding

- Historisch perspectief.
- Aanleiding voor OBS Op Koers om over andere schooltijden na te denken.
- Stappenplan en tijdpad.
- Instemming MR.

Onderwijstijd

- Voldoende onderwijstijd.
- Rekenschema.

Model continurooster en schooltijden

- Model continurooster.
- Schooltijden groepen 1 t/m 8
 - Tijden.
 - Inloop.
 - Ochtendpauze.
 - Middagpauze.

De Lunch.

E.H.B.O. en medicijnen.

- E.H.B.O.
- Medicijnen.

Buitenschoolse Opvang (BSO).

Arbeidstijden.

Evaluatie.

Bijlagen.

- Bijlage 1: Nieuwsbrieven van de MR voor ouders/verzorgers over het continurooster(nr 1 t/m 4).
- Bijlage 2: Overzicht Zorgen en Kansen.
Deze zijn opgesteld door groepen ouders tijdens de informatieavond
"Andere Schooltijden" op 24 mei 2016.
- Bijlage 3: Adviezen vanuit de werkgroep "Andere Schooltijden" aan de MR OBS Op Koers.

Historisch perspectief.

Al ruim 200 jaar gaan de kinderen in Nederland van half negen tot kwart over drie naar school en is er tussen de middag een lange pauze van vijf kwartier. Er zijn kinderen die thuis lunchen met de ouders, andere kinderen blijven over op school. Sinds 2006 zijn basisscholen vrij om hun schooltijden zelf vast te stellen. Ook het wettelijk voorschrift dat scholen niet langer dan 5,5 uur per dag les mogen geven, is per 1 augustus 2006 vervallen. Natuurlijk moet de school zorgen voor een evenwichtige verdeling van activiteiten over de dag en is er een verplichte onderwijstijd. Deze vrijheid en het gegeven dat in de gezinnen steeds meer beide ouders werken en door de schooltijden beperkt worden om meer te werken, zorgde er voor dat steeds meer scholen vanaf 2006 overstapten op het invoeren van andere schooltijden. Er zijn verschillende modellen om andere schooltijden vorm te geven. De term continuooster wordt vaak gebruikt als tegenhanger van de traditionele schooltijden.

Aanleiding voor OBS Op Koers om over andere schooltijden na te denken.

In de landelijke pers werd er steeds vaker aandacht geschonken aan andere schooltijden. In gesprekken met ouders van OBS Op Koers en tijdens schooloverleg in de gemeente was het in toenemende mate een onderwerp van overleg. Op 24 maart 2011 heeft onze school een klankbordavond gehouden over Andere Schooltijden. De andere basisschool in het dorp CBS De Meeander wilde overstappen op andere tijden en betrok OBS Op Koers in het overleg. Deze school is in het schooljaar 2016-2017 gestart met het 5 Gelijke Dagen Model. De vraag, vooral van nieuwe, jonge ouders naar een continuooster nam toe. Vele scholen in de omgeving stapten over en waren tevreden over de nieuwe opzet. Ook nam (en neemt) het aantal overblijfkinderen toe. De organisatie en bemensing van de tussenschoolse opvang werd steeds lastiger. De incidenten in de middagpauze werden heftiger en het veiligheidsgevoel van sommige overblijfkinderen nam af. Kortom: Het werd tijd voor een nader onderzoek.

Stappenplan en tijdpad.

In de MR vergadering van 2 december 2015 is besloten welk stappenplan en tijdpad gebruikt gaat worden voor een oriëntatie op het continuooster. Globaal zijn de volgende stappen genomen:

- Brainstorm/formuleren van vragen door het team in een teamvergadering.
- Voorlichting aan het team door Frans Stieber.
- Ervaringsinformatie inwinnen bij andere scholen.
- Procesbegeleiding inschakelen door de MR (Klaas Jurjens, CNV Onderwijs Academie)
- Informatieavond "Andere Schooltijden" op 24 mei 2016.
- Een ouderraadpleging. Deze peiling werd gehouden tussen 24 juni 2016 en 30 jun 2016.
- Samenstellen van een werkgroep (ouders en teamleden) om adviezen uit te brengen over randvoorwaarden (bijv. regels lunch, eettijd, pauzetime, begeleiding bijzondere situaties). De werkgroep is twee keer bij elkaar geweest (21 november 2016 en 19 december 2016). Op 11 januari 2017 heeft de werkgroep adviezen doorgegeven aan de MR.
- Na de informatieavond op 24 mei 2016 heeft de MR alle ouders op de hoogte gehouden d.m.v. nieuwsbrieven (4x). (Bijlage 1)

De peiling onder de ouders gaf aan dat ruim 87% van de uitgebrachte stemmen voor een wijziging van de schooltijden was. In de periode september 2016 – december 2016 is onderzocht op welke wijze voldaan kan worden aan de verplichte onderwijstijd voor alle kinderen in de 8 schooljaren die zij bij ons doorbrengen. Ook is gekeken welk model daarvoor het meest geschikt. Hierbij rekening houdend met de wettelijke eisen (verplichte rusttijden voor leerkrachten). Na overleg met de MR over de te nemen vervolgstappen en termijnen, heeft de directie dit voorstel (conceptplan) tot wijziging van de schooltijden van OBS Op Koers opgesteld.

De ingangsdatum is 01-08-2017 (schooljaar 2017-2018).

Bij het opstellen van dit plan is rekening gehouden met:

- De tijdens de voorlichtingsavond op 24 mei 2016 opgestelde Zorgen-Kansen. (Bijlage 2).
- De adviezen van de Werkgroep Andere Schooltijden. (Bijlage 3).
- De aandachtspunten en tips uit de diverse teambijeenkomsten.

Instemming MR.

De Wet Medezeggenschap (WMS) geeft de oudergeleding het recht van instemming bij verandering van de onderwijstijd. De personeelsgeleding heeft instemmingsbevoegdheid bij invoering van andere tijden waar het gaat om een wijziging van de arbeids-en rusttijdenregeling.

Onderwijstijd.

Voldoende onderwijstijd.

Sinds maart 2006 is het mogelijk de schooltijden aan te passen. Het totaal aantal lesuren van 7520 uur dat kinderen in acht jaar basisschool moeten volgen, is weliswaar gelijk gebleven, maar de verplichte verdeling die er bestond (3520 lesuren in de eerste vier leerjaren en 4000 lesuren in de laatste vier leerjaren) is op dat moment losgelaten. Scholen kunnen nu andere indelingen maken. Als in alle leerjaren, van groep 1 t/m 8, minimaal 940 uur wordt lesgegeven, wordt het wettelijk voorgeschreven aantal lesuren ook gehaald.

Wij kiezen ervoor om geen verschil te maken tussen onderbouw en bovenbouw. Alle kinderen hebben dus vanaf 01-08-2017 gelijke schooltijden. Dit geeft duidelijkheid, elke leerling start en eindigt de dag op dezelfde tijd. De leerkrachten zullen alert zijn op signalen van overbelasting van de jonge kleuters, zodat in voorkomende gevallen kinderen in de pauze opgehaald kunnen worden.

Een school die nu nog een verschil in aantal lesuren hanteert voor onder- en bovenbouw en wil overstappen op een gelijk aantal uren in alle leerjaren, moet er op letten dat alle kinderen aan het eind van groep 8 wel 7520 lesuren hebben gehad. Ook de kinderen die bij toepassing van het traditionele huidige rooster in de onderbouw een kortere lestijd hebben gevolgd.

Om te voorkomen dat kinderen lesuren tekortkomen moeten we een overgangstijd van 4 jaar inbouwen. Dit is afhankelijk van de opgebouwde uren in de afgelopen jaren. De komende vier schooljaren moeten we weken inroosteren van 25 uren (980 uur per jaar). Na vier jaren kunnen we terug naar weken van 24 uren. Zie ook onderstaand schema.

Door de verschuiving van uren van de bovenbouw naar de onderbouw moeten de teamleden goed nagaan welke gevolgen dat heeft voor de planning van lesstof. Op dit moment is dat onderwerp van overleg in het team. Voor de komende tijd een terugkerend aandachtspunt.

Rekenschema

School: Op Koers Continuurooster

opgebouwde
uren

jaar	groep 1	groep 2	groep 3	groep 4	groep 5 t/m 8
2010-2011	900	900	900	900	1003
2011-2012	897	897	897	897	1001
2012-2013	900	900	900	900	1003
2013-2014	890	890	890	890	1001
2014-2015	890	890	890	890	1001
2015-2016	896	896	896	896	1009
2016-2017	920	920	920	920	1002
2017-2018	980	980	980	980	980
2018-2019	980	980	980	980	980
2019-2020	980	980	980	980	980
2020-2021	980	980	980	980	980
2021-2022	940	940	940	940	940
2022-2023	940	940	940	940	940
2023-2024	940	940	940	940	940

vanaf 2017-2018

	groep 8	groep 7	groep 6	groep 5	groep 4	groep 3	groep 2	groep 1	
2010-2011	900								
2011-2012	897	897							
2012-2013	900	900	900						
2013-2014	890	890	890	890					
2014-2015	1001	890	890	890	890				
2015-2016	1009	1009	896	896	896	896			
2016-2017	1002	1002	1002	920	920	920	920		Totaal
2017-2018	980	980	980	980	980	980	980	980	7840
2018-2019	980	980	980	980	980	980	980	980	7840
2019-2020	980	980	980	980	980	980	980	980	7840
2020-2021	980	980	980	980	980	980	980	980	7840
2021-2022	940	940	940	940	940	940	940	940	7520
2022-2023	940	940	940	940	940	940	940	940	7520
2023-2024	940	940	940	940	940	940	940	940	7520
totaal	7579	7548	7518	7516	7566	7616	7660	6740	

Model continurooster en schooltijden.

Model continurooster.

Hoe gaan we die 25 uren per week nu plaatsen in een weekmodel en welke schooltijden hanteren we dan?

Bij een continurooster gaan kinderen regulier naar school en blijven tussen de middag verplicht over in een korte middagpauze. Door de korte middagpauze zijn de kinderen 's middags eerder vrij dan bij ons traditionele rooster. Voor het realiseren van een goed rooster zijn verschillende modellen mogelijk.

Wij kiezen voor het 5 Gelijke Dagen Model (5GDM). Het 5GDM is de meest rustige vorm voor alle kinderen. Alle kinderen zijn alle dagen op dezelfde tijd op school. Alle kinderen hebben van maandag t/m vrijdag dezelfde begin- en eindtijden.

Een belangrijke reden hiervoor is de afstemming in het dorp. Ook de Meeander gebruikt dit model. Hierdoor is afstemming en samenwerking in het dorp met het verenigingsleven, buitenschoolse activiteiten en buitenschoolse opvang makkelijk te organiseren.

Door het 5GDM kunnen wij als team een doorgaande lijn creëren in de schooldag van de kinderen. Het biedt duidelijkheid, structuur en rust. Een kind voelt zich veilig in een voorspelbare en rustige omgeving. Er is ook geen verschil meer tussen kinderen die wel of niet overblijven. Door de kortere pauzes raken kinderen minder uit hun leerritme, ze worden minder afgeleid. De spanningsboog van met name jonge kinderen is hierbij wel een aandachtspunt. Bij het maken van het lesrooster wordt hiermee rekening gehouden, zodat inspannende en ontspannende activiteiten elkaar voldoende afwisselen.

Schooltijden groepen 1 t/m 8.

Tijden:

Ochtend:	8.30 uur – 12.00 uur	Met hierin een kleine pauze van 15 minuten.
Eten en pauze:	12.00 uur – 12.45 uur	
Middag:	12.45 uur – 14.15 uur.	

Inloop.

Tussen 8.15 uur en 8.25 uur blijft de bekende inloop bestaan. De kinderen komen op school en gaan direct naar het eigen lokaal. Daar is de leerkracht aanwezig voor de ontvangst, een praatje, kortom een informele start van de dag. Er is dan geen pleinwacht door de leerkrachten. Om 8.30 starten we dan met de lessen.

Ochtendpauze.

De ochtendpauze is een kwartier tussen 10.00 uur en 10.30 uur. In Varsseveld splitsen we de groepen in twee delen, bijvoorbeeld onderbouw/bovenbouw. In Sinderen doen we dat niet. Net voor of nadat de kinderen naar buiten gaan is tijd voor het eten van een klein tussendoortje, zoals we dat nu ook gewend zijn (woensdag fruitdag). Als de kinderen buiten spelen is er voldoende pleinwacht door teamleden.

Middagpauze.

De middagpauze omvat drie kwartier, van 12.00 uur tot 12.45 uur. Dit is geen lestijd. Deze tijd gebruiken we voor de lunch, buiten spelen en ontspanning. De ervaringen moeten ons leren hoe de tijd precies ingedeeld gaat worden. Het kan zijn dat groepen eerst even naar buiten gaan voor de broodnodige beweging en frisse lucht, dan nemen we tijd voor de lunch en ontspanning. Ontspanning kan ook in het gebouw plaatsvinden of toch ook weer buiten. In het VO is bijvoorbeeld "a mile a day" in opkomst. De volgorde van de activiteiten kan variëren. Dit hangt af van de leeftijd (verschil onderbouw-bovenbouw), ervaringen of de pleingrootte. Na teamoverleg kunnen aanpassingen volgen, die we dan weer met ouders communiceren. De lunchtijd kunnen we ook niet op de minuut afbakenen. Het ene kind heeft nu eenmaal wat meer tijd nodig dan het andere. In overleg met ouders

kan het zijn dat enkele kinderen het in de middagpauze nodig hebben zich even terug te trekken. Binnen school zoeken we dan naar mogelijkheden.

Het spelen/ontspannen buiten en/of binnen gebeurt onder toezicht en verantwoordelijkheid van de teamleden. Indien noodzakelijk kunnen we onderzoeken of extra hulp als aanvulling ingeschakeld moeten worden.

De lunch.

Er wordt gezamenlijk met de leerkracht in de klas gegeten en gedronken. De kinderen nemen zelf eten en drinken mee. Daarvoor krijgt elke leerling een koeltasje. We gaan ook inventariseren of er hernieuwde belangstelling is voor schoolmelk. Afgelopen jaar was er in Varsseveld nog één deelnemer op de hele school, waardoor de schoolmelkvoorziening is gestopt. We stimuleren een gezonde maaltijd, waarbij rekening wordt gehouden met hetgeen een kind kan opeten. We stimuleren om op te eten wat ze hebben meegebracht. De kinderen moeten dan niet meer meekrijgen dan hetgeen ze normaal ook eten. Om de afvalberg te beheersen willen we dat de kinderen lege verpakkingen weer in de koeltas mee naar huis nemen. Daarom is het prettig dat de maaltijd in een broodrommel of beker zit.

Werkenderwijs besteden we aandacht aan regels en afspraken voor de lunchtijd. Het kan zijn dat een groep wil werken met placemats, een andere groep heeft andere voorkeuren. Dat willen we niet nu al centraal vastleggen. Tijdens het eten wordt er gezorgd voor een rustige, ontspannen sfeer. Zo leren de kinderen dat zij samen verantwoordelijk zijn. Rust en ontspanning hebben een grote invloed op een positief groepsklimaat. De kinderen starten de maaltijd samen en wachten tot iedereen klaar is. Daarna zorgen ze samen voor het opruimen van het lokaal.

Slecht weer.

Bij slecht weer beoordeelt de leerkracht of kinderen op het geplande tijdstip naar buiten kunnen. In de meeste gevallen zal het weer het op een ander tijdstip toelaten wel naar buiten te kunnen. Mocht het echter de gehele dag slecht weer zijn, kan besloten worden de pauzetijd binnen te blijven. Dan zal gebruik worden van de lokalen en overige ruimtes om te spelen met materialen en spelletjes, ook weer onder toezicht van teamleden.

EHBO en medicijnen

EHBO

Hoewel teamleden er alles aan doen om ongelukken te voorkomen kunnen we niet uitsluiten dat het gebeurt. Bij klein letsel kunnen leerkrachten dit zelf behandelen. Bij twijfel moet altijd de aanwezige BHV-er worden ingeschakeld. Deze beslist of er een dokter nodig is. Indien een arts geraadpleegd moet worden, worden de ouders benaderd.

Medicijnen.

Er zijn kinderen die medicijnen nodig hebben. Wanneer dit het geval is worden afspraken gemaakt tussen ouders van het kind en de desbetreffende leerkracht. Per kind wordt vastgelegd wie waarvoor bevoegd en verantwoordelijk is. (volgens medicijnprotocol).

Buitenschoolse Opvang (BSO).

Ouders mogen natuurlijk zelf kiezen naar welke buitenschoolse opvang zij gaan. We zijn als school verbonden met Kinderopvang Humanitas. De opvang wordt gerealiseerd in het gebouw van OBS Op Koers in Varsseveld. We zullen school en opvangtijden (voorschools en naschools) goed afstemmen. We kunnen geen opvang realiseren in Sinderen. De kinderen komen nu naar Varsseveld. Wel zullen we steeds open staan en zoeken naar opvang in het gebouw van OBS Op Koers in Sinderen.

Arbeidstijden.

Een continuooster kan voor de leerkrachten een taakverzwaring zijn. Met name het eerste schooljaar zal dit gewenningsproces tijd kosten. De schoolleiding zal samen met het team moeten zorgen voor een gezonde werkdruk.

Voor de kwaliteit van ons onderwijs is rust voor de kinderen erg belangrijk, maar rust voor de leerkrachten ook. Volgens de arbeidstijdenwet en de cao-PO hebben medewerkers recht op een half uur pauze (twee keer 15 minuten of 30 minuten aaneengesloten) voor 14.00 uur. In het 5GDM overlappen de schooltijd van de kinderen en de pauzetijd van de leerkrachten elkaar voortdurend. Om recht te doen aan de wet en regelgeving zullen we zeer vindingrijk moeten zijn bij het opstellen van pleinwacht- en toezichtroosters voor teamleden. We kunnen nu nog geen schema vaststellen, omdat het formatieoverzicht en de formatie-inzet voor 2017-2018 pas in juni bekend zijn. Wellicht zullen we voor toezicht buiten de lunchtijd naast onze teamleden mede een beroep moeten doen op "derden".

Bereikbaarheid.

We proberen als school zo veel en goed mogelijk bereikbaar te zijn voor ouders (en anderen). Dit kan door bij het brengen of halen even een korte vraag te stellen, op een geschikt moment contact te zoeken via de telefoon of mail. In verband met de beperkte pauze die leerkrachten overdag hebben bewaken we die tijd scherper. Beter is het om met het betreffende teamlid een afspraak te maken. De oudergesprekken zoals we die nu kennen blijven bestaan.

Evaluatie.

Hoe het 5GDM in de praktijk voor onze school gaat werken is een kwestie van plannen, starten, overleggen, ervaringen delen, bijstellen, communiceren. De toekomst zal het leren. Het is wel belangrijk om afspraken te maken over evaluatiemomenten. De evaluatiemomenten komen in elk geval regelmatig op de agenda van het team. Ook in de MR komt het tijdens vergaderingen aan de orde en de bevindingen zullen in de notulen opgenomen worden. Periodiek zullen we ouders, kinderen en teamleden actief vragen naar hun ervaringen.